

รายงานการทำ COP
เรื่อง การควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเชื้อดื้อยาในสัตว์
ส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๕

เรื่องที่ดำเนินการ

การควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเชื้อดื้อยาในสัตว์

วัน เวลา ที่ดำเนินการ

วันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

สถานที่ที่ดำเนินการ

ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮोटล จ.เชียงใหม่

สมาชิกที่เข้าร่วม

๑	นายสมบัติ ศุภประภากร	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์
๒	รศ.พญ.รมณี ชัยวาทย์	คณะแพทยศาสตร์ มช.
๓	ผศ.สพ.ญ.ดร.ดวงพร พิษผล	คณะสัตวแพทยศาสตร์ มช.
๔	นายสมนึก เต็มวุฒิโรจน์	กองอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์
๕	นางสาวพอใจ รัตนปนัดดา	กองอาหารและยาสัตว์ กรมปศุสัตว์
๖	นายชัยโรจน์ โพธิ์เจริญ	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
๗	นางมณีนุชา ประชุม	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
๘	นายอภิเชก คงศิลา	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ
๙	นางสาวณัฐนิชา ตียะสุขเศรษฐ์	นายสัตวแพทย์ปฏิบัติการ
๑๐	นายสมจิต ศรีอินจันทร์	สัตวแพทย์ชำนาญงาน
๑๑	นายสุมิตร พินเจริญ	นักวิชาการสัตวบาล
๑๒	นายวิฑูร ชูแก้ว	นักวิชาการสัตวบาล
๑๓	นางสาวกนกอร ปั่นเขย	พนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์
๑๔	นางสาวประวีณนุต สุนะ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๑๕	นางสาวภัทรานิษฐ์ นาบุญ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๑๖	นางสาวรัตนวลี ลังกากาศ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๑๗	นางสาวณัฐมา สาททอง	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๑๘	นางสาวสาวตรี ชัดเจน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๑๙	นายสุดเขตต์ เขียวธงไชย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๒๐	นายณรินทร์ ทวีภาพ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๒๑	นายสุทิน มูลทรัพย์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๒๒	นายณรินทร์ ไชยบุตร	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๒๓	นายอภิสิทธิ์ บุตรอ่อน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๒๔	นายกลยุทธ เสมอใจ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงใหม่
๒๕	นางสาวธีรธาวลัย โตบันลือภพ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
๒๖	นางสาววัชรพร ต๊ะมะโน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
๒๗	นางสาวพรวิมล ปาหา	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
๒๘	นายธนัชเชียร ปัญญามงคล	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
๒๙	นายภานุพัฒน์ ราชคมน์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
๓๐	นายปรัชญา โสภารัตน์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย

๓๑	นายประติวัฒน์ สุ่มแก้ว	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
๓๒	นายสมภพ ยารวง	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดเชียงราย
๓๓	ว่าที่ ร.ต.อภิวัฒน์ ธนารัตน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำพูน
๓๔	นายธัญญ์ ถนอมชาติ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำพูน
๓๕	นายองอาจ อุปาลี	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง
๓๖	นางสาวอัจฉราภรณ์ เจนคิด	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดลำปาง
๓๗	นายบุญเชิด อาจองค์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา
๓๘	นายบรรจง อาจคำ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา
๓๙	นายณัฐรุช พันธ์พิช	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา
๔๐	นายภวินทร์ ศรีธิพันธุ์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา
๔๑	นายเกียรติชัย อุ่นกาศ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา
๔๒	นายสุเมธ ปัญญาทิพย์	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพะเยา
๔๓	นายชัยเชษฐ์ ธงสิบเอ็ด	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแพร่
๔๔	นางปิยะวดี นุ่มนวล	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแพร่
๔๕	นายจิรภัฏฐ์ ทะนันชัย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแพร่
๔๖	นายภิเชก โรจนวิภาต	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแพร่
๔๗	นายชัยมงคล พญาพรหม	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๔๘	นางสาวณัฐภรณ์ ดอนน้อย	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๔๙	นายวิรัตน์ โพธิ์สุยะ	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๕๐	นายชัชวาลย์ ชนงาม	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดน่าน
๕๑	นายปัญญาวัฒน์ อ่อนโยน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๕๒	นางรัตดาพร โพธิตา	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน
๕๓	นางพรทิพย์ พรหมเมือง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทยภาคเหนือตอนบน
๕๔	นางสาวกมลรัตน์ ครุฑาโรจน์	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทยภาคเหนือตอนบน
๕๕	นายณัฐกร จินตนาวัฒน์	DHHU หน่วยแม่ลาว
๕๖	นางสาวสุวิชา ปัญจพันธ์	DHHU หน่วยแม่ลาว
๕๗	นายพุทธิพล กองสุข	DHHU หน่วยสันป่าตอง
๕๘	นางสาวชาลินี ศรีบุญเรือง	DHHU หน่วยสันป่าตอง
๕๙	นายธนกร ร่มโพธิ์	DHHU หน่วยแม่ทา
๖๐	นายณัฐพล มะโนใจ	DHHU หน่วยห้างฉัตร
๖๑	นายสุรินทร์ ศรีเมือง	DHHU หน่วยห้างฉัตร
๖๒	นายกิตติคุณ อุดม	DHHU หน่วยเทิง
๖๓	นายมนตรี ภาคะ	DHHU หน่วยเทิง
๖๔	นายคณกร พินิจสร	DHHU หน่วยไชยปราการ

ประเด็นของการทำ COP

ปัญหา บุคลากรของ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจติดตามและเฝ้าระวังการเกิดแบคทีเรียดื้อยาต้านจุลชีพ

สิ่งที่ต้องการในการทำ COP บุคลากรเกิดความตระหนัก สามารถตรวจติดตามและแก้ไขปัญหาแบคทีเรียดื้อยาในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม

ผลที่ได้จากการทำ COP บุคลากรพัฒนาความรู้ความเข้าใจของบุคลากรกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับการดื้อยาต้านจุลชีพของแบคทีเรียที่มาจากสัตว์

สรุปข้อคิดเห็น การสัมมนากลุ่มย่อยความสำคัญของการดื้อยาต้านจุลชีพในสัตว์

เรื่อง “การควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเชื้อดื้อยาในสัตว์”

ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ จ.เชียงใหม่ วันที่ ๒๑-๒๒ เมษายน ๒๕๕๙

ส่วนมาตรฐานการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ๕

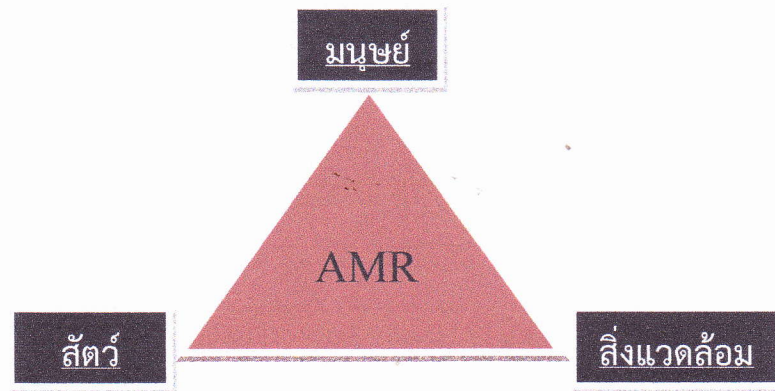
คำถามข้อที่ ๑ Super Bugs เกิดจากอะไร ?

- ใช้อย่างไม่ครบ dose /Over dose	- ใช้อย่างไม่ครบเวลา / ระยะเวลาไม่เหมาะสม / ไม่ตรงตาม duration time / Duration of use
- ใช้อย่างฟุ่มเฟือย / Over Use/ ใช้อย่างไม่เหมาะสม/ ใช้อย่างไม่มีเหตุผล	- ใช้อย่างไม่ตรงกับตัวเชื้อ
- ใช้อย่างไม่ถูก route (วิธีการบริหารยา)	- ใช้อย่างซ้ำ
- ถ่ายทอดจากสิ่งแวดล้อม/คน/สัตว์ / ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม / Contamination	- ไม่ได้ทำ Drug Sensitivity ก่อนการรักษา/ ใช้อย่างไม่ตรงกับตัวเชื้อ
- ใช้อย่างกลุ่ม Broad Spectrum	- ใช้อย่างเป็น Growth promoter / Feed Addictive / Prophylaxis
- การจัดการกับสุขอนามัยที่ไม่ถูกต้อง/ ไม่เหมาะสม	- การ mutation ของเชื้อแบคทีเรีย
- การใช้ยารักษาโรคโดยไม่ได้รับการควบคุมจากแพทย์/สัตวแพทย์	- การใช้ยาในสถานการณ์ที่จำกัด ไม่มียาให้เลือกใช้ จัดซื้อยาเป็นปีงบประมาณ
- การเข้าถึงของยาได้ง่าย	- การผสมยาไม่เป็นเนื้อเดียวกัน ในน้ำและอาหาร
- ใช้อย่างไม่มีทะเบียน	- Lack of Knowledge

คำถามข้อที่ ๒ Super Bug หรือเชื้อจุลินทรีย์ดื้อต่อยาต้านจุลชีพในมนุษย์เกิดจากสาเหตุใดได้บ้าง

- ยาดักค้ำในอาหาร นม/เนื้อ / การบริโภคอาหาร ไม่ถูกสุขลักษณะอนามัย /เชื้อดื้อยาในอาหาร	- ใช้อย่างไม่เหมาะสม -ยาหมดอายุ - over dose - over use / route/ duration/ การเก็บรักษา/ ไม่มีเหตุผล/ เกินความจำเป็น
- ติดเชื้อดื้อยาใน รพ./ สิ่งแวดล้อม/ สัตว์	- ซื้อยากินเอง/ เข้าถึงยาได้ง่าย
- Lack of Knowledge	- การ mutation ของเชื้อแบคทีเรีย
- Contamination	- ไม่ได้ทำ Drug Sensitivity ก่อนการรักษา/ ใช้อย่างไม่ตรงกับตัวเชื้อ
- การเดินทางระหว่างประเทศ	- คนมีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง
- การใช้ยา generation สูงก่อน	- พฤติกรรมเสี่ยงต่อการรับเชื้อดื้อยา
- การใช้กลุ่ม steroid กดภูมิ	

คำถามข้อที่ ๓ ความเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์ สัตว์ สิ่งแวดล้อม และใครที่เกี่ยวข้อง และมีบทบาทในการใช้ยาปฏิชีวนะ และ/หรือ ยาต้านจุลชีพบ้างและเกี่ยวข้องกันอย่างไร เขียนออกมาเป็นแผนผัง

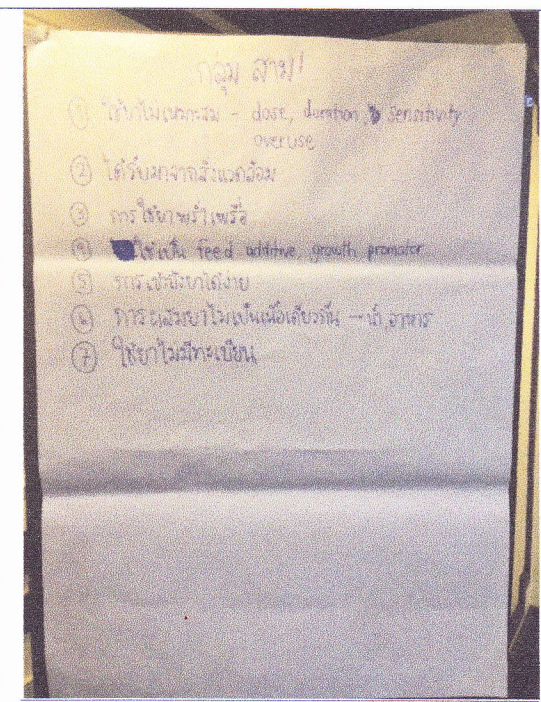
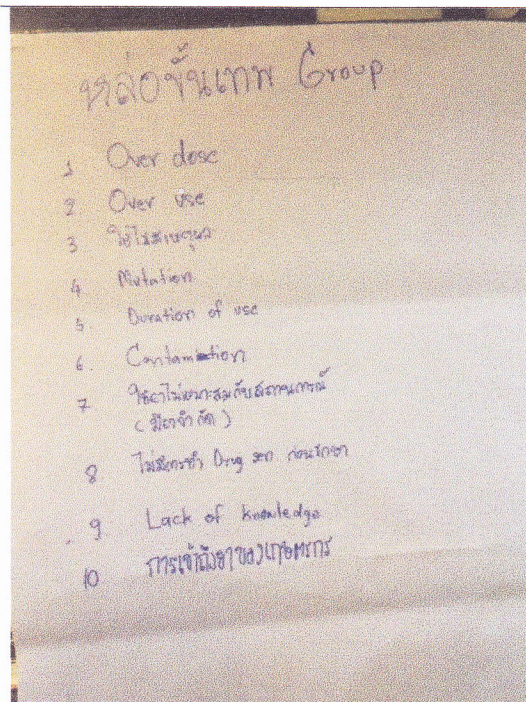
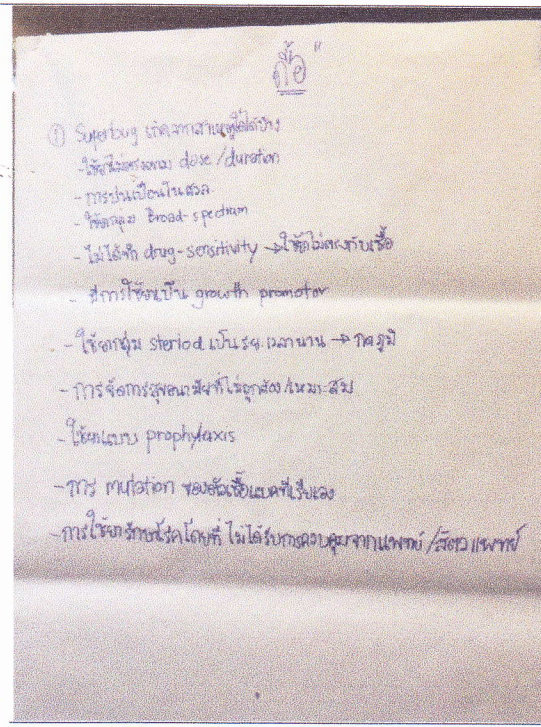
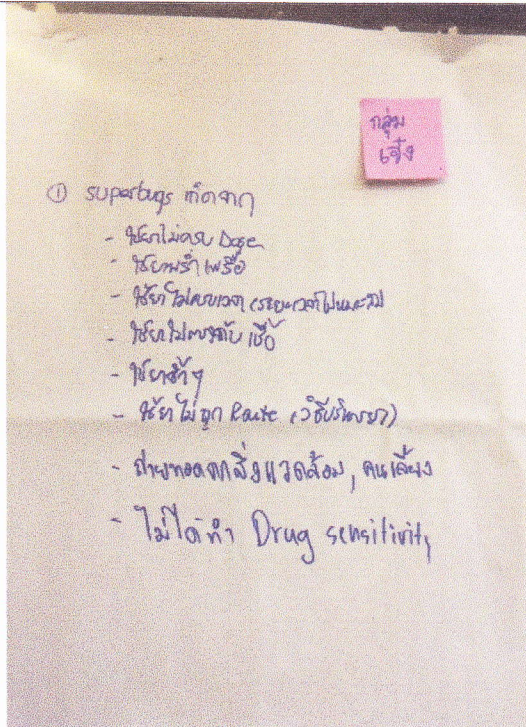

สัตว์	มนุษย์	สิ่งแวดล้อม
การใช้ยาในสัตว์	เกษตรกร/เจ้าของฟาร์ม/ชาวสวน/ชาวไร่	สภาพอากาศ
	สัตวแพทย์/เภสัชกร/แพทย์	สถานประกอบการ
	ผู้บริโภค	มาตรฐานฟาร์ม
	บริษัทฯ/พนักงานขาย	น้ำ
	ร้านขายยา	Carcass
	ฟาร์ม/โรงงานอาหารสัตว์	Waste Condemn/Reject
	สถานพยาบาลคน/สัตว์	
	Importer/Entrepreneurs	
	Government Office/ กรมปศุสัตว์/ กรมประมง/ กระทรวงสาธารณสุข/ อปท.	
	มหาวิทยาลัย	
	บริษัทเอกชน	
	NGO	

ภาพบรรยายภาค การสัมมนากลุ่มย่อย

คำถามข้อที่ ๑

Super Bugs เกิดจากอะไร ?

ภาพบรรยายภาพ การสัมภาษณ์กลุ่มย่อย

คำถามข้อที่ ๒

Super Bug หรือเชื้อจุลินทรีย์ดื้อต่อยาต้านจุลชีพในมนุษย์เกิดจากสาเหตุใดได้บ้าง

สาเหตุการเกิด Super Bug

- ขาดความรู้ในการใช้ยา
- ใช้ยาไม่เหมาะสม
- รับประทานยาในอาหาร
- ดื้อยาในโรงพยาบาล, สัตว์เลี้ยง, สัตว์
- ไร้ทักษะ, ทัศนคติ
- Lack of knowledge
- no Mutation ของยีน

ข้อมูลจาก Group

สาเหตุ	สาเหตุ
1. Over dose (mg/kg)	tablet / person
2. Over use	✓
3. ใช้ยาผิดวิธี	✓
4. Mutation	✓
5. Duration of use	✓
6. Contamination	✓ (ในโรงพยาบาล)
7. การใช้ยาในสัตว์เลี้ยง	✓ (ในสัตว์)
8. การใช้ยาในอาหาร	✓ (ในอาหาร)
9. Lack of knowledge	?
10. การดื้อยาของจุลินทรีย์	✓
11. อื่นๆ	การดื้อยาของจุลินทรีย์

สาเหตุการเกิด Super Bug

- ขาดความรู้ในการใช้ยา
- ใช้ยาไม่เหมาะสม
- รับประทานยาในอาหาร
- ดื้อยาในโรงพยาบาล, สัตว์เลี้ยง, สัตว์
- ไร้ทักษะ, ทัศนคติ
- Lack of knowledge
- no Mutation ของยีน

สาเหตุการเกิด Super Bug

1. ใช้ยาไม่เหมาะสม - dose, duration
2. การดื้อยาของจุลินทรีย์
3. การบริโภคอาหารที่มีส่วนผสมของยา - พืช & สัตว์
4. การดื้อยาของจุลินทรีย์ - โรงพยาบาล
5. การบริโภคอาหารที่มีส่วนผสมของยา
6. มีการดื้อยาของจุลินทรีย์ - โรค & การใช้ยา

ภาพบรรยากาศ การสัมมนากลุ่มย่อย

คำถามข้อที่ ๓

ความเชื่อมโยงระหว่างมนุษย์ สัตว์ สิ่งแวดล้อม และใครที่เกี่ยวข้อง และมีบทบาทในการใช้ยาปฏิชีวนะ และ/หรือ ยาต้านจุลชีพบ้างและเกี่ยวข้องกันอย่างไร เขียนออกมาเป็นแผนผัง

